

if verdient, al-
uitgaat?
rust, lezers!
curatiehouder
ne serie mal-
in had begaan,
labij was. Toen
erd gevonden,
„van O. moest
n voor broods-
hem deswege
vellicht hoopte,
s zou zulk een
misdadig gehad
echts aan wij-
och deze acht-
later het Haag-
zij den dood-
roordeelden tot
an resp. 15 en

leiten niet oor-
wat het Haag-
garnitig-
of en wel op
tal der terecht-
vermelde,
en deskundige
s aflegde, als
dan de waar-
zijn taak naar

(dat van Den
it verzuim op-
dagenlange be-
stuigen en des-
en en het ge-
egd, dit recht
oor verdachte's
den doodslag
en.

betreffende de
ere beslissing,
antwoord.

of moet zulks

mag de uit-
ik niet beslis-

een formeel
materiële
en het „be-
geen heel iets
schuldig!) op-
gewogen, —
ig wekken, —
denwde onder-
ffel beter, dat
n dan dat één
ld.

wanneer anders
geworden, die
gen grond, dat
el verzuim is

chtspraak, de
worden nage-
van den ver-
vaarin die zui-
rdeel, ja zelfs
rak verschaft.
land met zijn
kbare recht-
erheid zou in
eur openzetten
ten U. morgen

kker aan een
rd: „Mag een
rdedigen?“ Het
gelukkig steeds
ter gefluisterd,
n zijn geweten,
aarop eischt
og onzekerheid
tot dit doel
e plaatsruimte.
A. SCHUT.

UW

et weggelopen.
naar nieuwe ge-
L. in zijn „Brie-
ds no. 288 ver-
moenen, onze
ezen.

„Julie, Gereformeerden, kinderen van Afscheiding
en Doleantie, zijt de kerk der vaderen uitgelopen”,
voegt men ons wel eens toe en dat gaat dan ver-
gezet met een blik, die ons zou moeten doen blozen
van schaamte.

Dat verwijt heeft mij echter nog nooit doen blozen,
want het is even onjuist als oneerlijk. Van de kerk
der vaderen is door de synodale hiërarchie een carri-
catuur gemaakt. De belijdenis der vaderen is mee-
genomen, maar men behoeft er zich niet aan te sto-
ren, men kan van alles gelooven en toch zelfs leeraar
in de kerk zijn. Denkt men nu werkelijk, dat de
Gereformeerde vaderen zoo iets in de Gereformeerde
kerk geduld zouden hebben? Dat is een beleediging
voor die menschen, zoo groot als men hen er maar
aan kan doen. Dan hadden ze ook gerust Armi-
nius zijn gang kunnen laten gaan.

En wat dat uitloopen betreft, niets is minder waar.
Er zijn er uitgezet en uitgejaagd, vervolgd en uitge-
worpen, maar die er uit gingen, braken niet met de
kerk, braken ook niet met alle ware Christus-belijders,
die in de Herv. kerk achterbleven, maar zij braken
met de synodale organisatie en met alle richtingen,
die geen duimbreed plaats mogen hebben in de kerk
van Christus.

De gedachte aan de eenheid is wel degelijk gebleven,
ook bij de Scheiding en de Doleantie. De vaderen der
Scheiding spraken het openlijk uit: wij hebben ons
gescheiden, geliefde land- en geloofsgenooten, niet van
de ware Gereformeerde kerk, noch van de ware Gere-
formeerden. Integendeel, om te onderhouden de ge-
meenschap der heiligen, vereenigd door één geloof,
door één doop en door éénen Geest.

En de kerken der doleantie hebben het uitgespro-
ken: Gelijik onze vaderen in de eeuw der Hervorming,
na afscheiding van het juk der Pauselijke hiërarchie,
met alle kerken dezer landen tot de goede zuivere
belijdenis des Evangelies en een op die belijdenis
gegronde kerkenorde zijn wedergekeerd, zoo hebben
ook wij thans op hun voetspoor en onder inroeping
van den zegen des Heeren ons weer om datzelfde
aloude, zuivere Evangelie geschaard, ten einde met
onze zusterkerken weder naar diezelfde daarop gefun-
deerde Kerkenorde te leven, die op de Synode van
Dordrecht in 1619 het laatst gewijzigd is.

Als men nu deze dingen weet — en ze zijn toch
in geen hoek geschied? — dan begrijpt men niet,
hoe iemand als de heer Lingbeek zoo naef kan wezen
om in publieke vergadering te verklaren, dat in de
Herv. kerk, de kerk der vaderen, de belijdenis-
schriften ongeschonden zijn bewaard gebleven en niemand
van de kerk officieel het recht heeft een andere leer
te verkondigen.

Maar hoe gebeurt het dan, dat elken Zondag weer
op tientallen kansels in de Herv. kerk Jezus Christus
als de Zoon Gods wordt geloofd? Geschiedt dat
dan officieus op de preekstoel?

Deze volksvoorlichter, die zelf het ambt in zijn
kerk verlaten heeft, om in de politiek een rol te spe-
len, beroept zich op de gemeente van Corinthe, waar
zulke gruwelijke zonden heerschten en waar Paulus
toch ook geen afscheiding predikte.

Maar Paulus vertelde niet, dat de tucht behoort tot
het welzijn der kerk, doch hij spreekt er van om de
hoereersers den Satan over te geven. Men wil
Paulus toch zeker niet promoveeren tot het bescher-
merschap over een kerk, die leeft onder een synode,
waarvan de eigen vrienden zeggen: de vrijzinnigen
kunnen over deze synode tevreden zijn?

Trouwens, alles wat tegenwoordig in de Herv. kerk
geschiedt, veroordeelt den toestand. Men komt met
allerlei organisatie voor „kerkherstel”. Zoo wil men
er blijkbaar komen, maar men raakt hoe langer hoe
verder van huis, omdat men de zaak niet bij den
wortel aan durft pakken en velen zitten met hun,
blijkbaar behoorlijk ondefinieerbaar, begrip, volkskerk.

En intusschen raakt de Herv. kerk, die dan nog
zooveel duizenden namen op haar lidmatenboeken
heeft staan, de hand met en den greep op de massa
meer en meer kwijt. Vooral in de groote steden blijkt
dat steeds meer, met name in Amsterdam. Persoon-
lijk betreur ik dat zeer, maar er liggen ook aanwijs-
bare redenen voor bij die kerk zelf. De toestand van
de Ned. Herv. Kerk laat ons niet onverschillig, abso-
lout niet. Wij wachten met verlangen op tekenen,
die er op gaan wijzen, dat zij, als vrije kerk, haar
roeping verstaat. En vraagt men ons, wanneer zoudt
gij het liefst zien, dat alle belijders van den Christus
Gods naar Gereformeerde opvatting één konden wor-
den in dit land, dan zeggen wij eerlijk en openhartig:
liever vandaag dan morgen.

Intusschen danken wij God voor het bezit onzer kerk.
Zij is geen kerk van alleen heiligen, zooals het
soms wel eens sarcastisch van zekere zijde wordt
voorgesteld, maar als kerk leeft zij toch bij het Woord,
bij de belijdenis en bij de tucht.

Zij staat ook aan groote gevaren bloot.
Aan die van formalisme en versteening niet het
minst, maar wanneer men afkeurend, ja zelfs sma-
lend spreekt over „afgescheidenen” en „doleerenden”,
dan nemen wij het gaarne en voor ’34 en voor ’86
op, omdat dit voor ons hoogtepunten zijn in het verzet
met de daad tegen hiërarchie en leervrijheid.

Het gaat niet om wat wij aangenaam en knus
vinden, het gaat er niet om, of wij ’s Zondags met
een half uur loopen toch nog een „goeie” dominé
kunnen hooren, terwijl we misschien vier of vijf kerk-
gebouwen van onze kerk voorbij loopen, omdat het
daar „niets” voor ons is, maar het gaat hierom, of
de kerk, als kerk, weer zal gaan buigen voor het
gezag van haar Hoofd.

Elke poging, die daarheen leiden wil, wordt door
ons met belangstelling gevolgd, waarbij wij vrien-
delijk herinneren aan de oude les, dat men geen
nieuwe lap zet op een oud kleed. En moge men
dan zelf ook wat verder leeren zien dan eigen kring
of groep, ook al is die groep de „bovendrijvende” in
de kerk.

In dagen van rouw.

In het „Kerkblad van de Gereformeerde Kerken in
Ned.-Indië” lezen we iets over den zwaren slag, die de
gemeente van Solo heeft getroffen door het overlijden
van den heer G. Vink, die weinige dagen later door
zijn vrouw in den dood werd gevolgd.

We nemen het volgende stukje over:

Dagen van spanning en rouw heeft Solo's gemeente
doorleefd. Vertelde een „In Memoriam” de vorige
week van de ziekte en het overlijden van wijlen den
heer G. Vink en van het zich opmaken om hem ten
grave te dragen, thans moeten we ook het over-
lijden van Mevrouw Vink berichten. Reeds was ver-
meld, dat ook Mevrouw heel ernstig ziek was. Hoe
zou men haar op haar ziekbed de tijd, de vree-
selijke tijd, meedeelen, dat God haar man van
haar zijde had weggenomen? Zou zij dien schok door-
staan? Zou, ook in den eigenlijken zin, haar hart dit
kunnen hebben? Verbergen kon men het ook niet.
Ze hoorde reeds de jammerkreten der arme kinde-
ren... En toch ze kwam den schok te boven; of
juister wellicht, ze kwam er nog doorheen.

En wat kunst en liefde vermocht, ze deed 'aan
haar. En tegenover de bedreiging van den Dood, zoo
ernstig en van zoo nabij, stond het gedurig gebed
van de gemeente. Had dit ook niet eens Petrus' ge-
vangenis geopend en zijn boeien geslaakt?

Zoo lag daar Mevrouw Vink neer. Zij zag nog haar
kinderen. Die arme, geslagen kinderen hadden nog
een moeder. Die moeder kon toch weer beter, weer
sterker worden. Kon toch weer gezond en krachtig
worden. Haar kinderen straks beschermen en leiden.
Ze opvoeden. Ze groot zien, misschien! De geestes-
kracht veerde weer op. De smart mocht die niet doo-
den. Ze moest nog leven, nog arbeiden, vaardig en
volijverig als altijd, als tot nog toe.

Ze haalde den avond. Ze haalde den nacht.
Ze leeft nog, zelde men tot elkander, dien Maan-
dagmorgen. Ze heeft iets geslapen. Ze... en men ver-
telde 't voort en hoopte weer iets, al was de hoop
zoo gemengd met vrees.

's Middags werd hij uitgedragen. De mannen en de
vrouwen en de kinderen schreden voort, achter de
baar en ze kwamen bij de groeve en ze luisterden en
schreiden, maar hoopten terwijl ook; immers zij leef-
de nog. Zij leefde nog.

Zij haalde weer den nacht. Nu was het Dinsdag-
morgen. Was de pols zelfs niet iets beter? Dorst men
zelfs niet iets vrijer ademen? Neen, men dorst het
niet. En kunst en liefde verdubbelden haar inspan-
ning.

Zoo werd het Woensdag. De berichten waren niet
zoo gunstig. Het weinige hoop slonk. Het levens-
lampje, het begon te flikkeren, al onzekerder... het
was gedoofd. Maar, haar ziel was stil geworden, stil
tot God. Tweemaal had ze het gehoord, eerst nog als
't woord van God voor haar, toen als het woord in
haar: Van Hem was haar heil.

J. W.

BOEKBESPREKING

Het Reisprogrammaboek 1931
van de Nederl. Christ. Reisveree-
niging. Uitgave Weteringhade 22a, 's-Grave-
nhage, Telef. 772173, postgiro 11746.

Deze jaarlijks verschijnende uitgave der N.C.R.V. biedt
al de reisprogramma's, die de Vereeniging voor het jaar
1931 heeft georganiseerd, ruim 300 in aantal, berekend
voor kortere en langere vacaties, naar beperkte en ruime
voorzienings vacantiebeurs. Tot in details worden de pro-
gramma's aangegeven, met precieze opgave van data
en kosten, van leiding en te verwachten resultaat. Ver-
schillende projecties betreffen toeren in het eigen land,
maar ook kan men een plan vinden voor een reis
naar bijna ieder toeristenoord in Europa. Twee vereeni-
gingsreizen worden in 't bijzonder aangegeven; één naar
den Harz en één naar Kufstein in Tirol; ook is een
Palestina-reis ontworpen.

Het boekje ziet er, met vele illustraties, gezellig uit.
Den leden, of hun, die zich als zoodanig thans aanmel-
den, wordt het gratis toegezonden, terwijl niet-leden het
door toezending van 35 cent aan bovengenoemd adres
kunnen verkrijgen.

C. T.

Dr H. Bavinck, Het Christelijk Huisgezin,
derde druk.
J. H. Kok, N.V. — Kampen, 1930.

Dit boek is een oude bekende, dat in onzen kring reeds
lang zijn plaats heeft gevonden, en in zijn derden druk
alleen maar aankondiging behoeft. De omstandigheden
zijn ongetwijfeld veranderd sinds Prof. Bavinck dit boek
schreef, maar verouderen kan het niet, omdat het in zijn
beschouwingen gebaseerd is op de beginselen der Schrift,
die onveranderlijk zijn en onveranderd gelden, ook voor
dezen tijd. Ook in het praktische gedeelte van het werk
(de laatste vijf hoofdstukken) blijft de beginselbeschou-
wing hoofdzaak, zoodat ook dat ten volle zijn waarde
heeft behouden. Juist voor het tegenwoordige leven, nu
de frontlijn met name loopt over huwelijk en huisgezin,
heeft de rustige lectuur van dit boek bijzondere betee-
kenis. Voor hen, die het nog niet mochten kennen, geven
we hier den inhoud naar de hoofdstukken aan: De oors-
prong van het Huisgezin. De versterking van het Huis-
gezin. Het Huisgezin bij de volken. Het huisgezin onder
Israël. Het Huisgezin in het N. Testament. Gevaren
voor het Huisgezin. Huwelijk en Huisgezin. Huisgezin
en Opvoeding. Huisgezin en Maatschappij. De toekomst
van het Huisgezin.

Ook in zijn nieuwe uitgave is het een boek van en
voor dezen tijd.

C. T.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweel te:

Beetgum: J. v. d. Leek te Zalt-Bommel en E. Nawijn te
Ooster-Nijkerk.

Beroepen te:

Bolsward: W. v. d. Heide te Zoutkamp.
Meppel: D. Zwart te Oudemirdum.

Aangenomen naar:

Oostburg: Cand. Th. P. Potma te Naaldwijk.

Bedankt voor:

Rhoon: H. H. van Kapel te Kooten.
Vinkeveen: Cand. Th. P. Potma te Naaldwijk.

Afscheid van:

Meppel: B. Hagenaar, Tekst: Psalm 90:16 en 17.

Intrede te:

Zevenbergen M. B. van 't Veer. Tekst: Psalm 121:1 en 2.

De M. Visser.

In den ouderdom van 86 jaar is te Schrans bij Leeuwarden
overleden D. M. Visser, Emeritus-predikant van de Geref. kerk
van Oosthem.

Peremptoir examen.

De classis Kollum der Geref. kerken heeft peremptoir ge-
examineerd en tot de bediening des Woords en der sacramen-
ten in die kerken toegelaten den heer F. Boonstra, candidaat te
Zuidwilde (Gr.) en beroepen predikant te Kollumerpomp.

Door de classis Oost-Friesland der Geref. kerken in
Duitschland zijn peremptoir geëxamineerd en met algemeene
stemmen toegelaten tot de bediening des Woords en der Sacra-
menten de heeren A. Brink en G. Schroyenwever, beroepen
predikanten te Emden en Campen.

Preparatoir examen.

De classis Amsterdam der Geref. kerken heeft preparatoir
geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard
den heer H. M. Matter te Amsterdam—Oost, theol. candidaat
aan de Vrije Universiteit.

De heer Matter zal gaarne des Zondags de kerken dienen.
Zijn adres is: Archimedesweg 36 te Amsterdam-Oost.

Besluit classis Woerden inzake hulp aan Theol. Studenten.

De classis Woerden der Geref. kerken heeft met algemeene
stemmen het volgende voorstel van de kerk van Oudshoorn
aangenomen:

„De Classis besluite aan de a.s. Particuliere Synode van Zuid-
Holland (Noord) voor te stellen, dat zij met het oog op den
grooten toevloed van candidaten in de Theologie, die in de eerste
jaren nog te wachten is, aan hare Depp. ad Art. 19 K.O. op-
drage: voorloopig geen nieuwe alumni voor het ontvangen van
een studiebeurs op te roepen en op den duur het aantal der-
genen, die steun genieten zoodanig te beperken, dat spoedig
tot afschaffing van de collectie voor hulpbehoevende studenten
kan worden overgegaan en de kerken kunnen volstaan met het
geven van een jaarlijkse bijdrage voor dit doel.”

Synodale vergaderingen.

De eerstvolgende Particuliere Synode der Geref. kerken van
Friesland (Noord) is bepaald op Woensdag 3 Juni a.s. te
Leeuwarden en die van Friesland (Zuid) op denzelfden datum
te Sneek.

Ouderlingenconferentie.

De Ouderlingen-conferentie der Geref. kerken in Gelderland
zal D.V. gehouden worden te Apeldoorn op 6 Mei a.s.

Des morgens zal spreken ouderling J. E. Kok, uit Tiel, over
„De kerkelijke bearbeiding der Jeugd”. Des middags zal als
spreker optreden: Dr G. Keizer van De Steeg, met het onder-
werp: „Verlating van het Ouderlingenambt.”

Zending.

De Zendingssynode van de Geref. kerken in Friesland wordt
Woensdag 27 Mei a.s. te Leeuwarden gehouden.

Door de benoeming van Dr J. J. Miedema, arts te Nijkerk,
tot miss. arts aan het Geref. Zendingshospitaal te Poerboilingo
(Java) ziet Dr J. J. Miedema, Geref. predikant te Groningen,
welke de vierde van zijn kinderen naar Indië vertrekken. Zijn
eene dochter is gehuwd met Dr J. Ubels, Geref. predikant te
Batavia, zijn andere dochter met den zendingarts Dr J. Berg,
die Wonosobo als standplaats krijgt, en zijn derde dochter met
den tangleerde Dr L. Onvlee, wiens adres te Waikaboebak
(West-Sumba) is.

Dr L. W. Vogelesang, directeur van het Zendingshospitaal
te Poerboilingo, is ernstig ziek en zal nu wellicht binnenkort,
tot herstel van zijn gezondheid, met verlof naar Europa gaan.

Dr F. L. Bakker, docent aan de Geref. Theol. School te
Djakakarta, en met verlof hier te lande, heeft thans als adres:
Wilhelminapark 8, Oegstgeest.

Dr D. Bakker, directeur van het Dr Scheurders Hospitaal
te Klaten, kan, daar de redenen voor uitstel van zijn verlof zijn
vervallen, met zijn gezin in het begin van April in Holland
worden verwacht.

NEDERLANDSCH HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Asperen: H. van Elst te IJzendoorn.
Bergschenhoek: E. Schimmel te Ameide.
Doersburg en Heinoord: H. S. van Rijs te Hooge Zwaluwe.
Hoenderloo: D. van Maanen te Terwinsten.
Kampen: J. H. Th. Rappard te Dinteloord.
Lopik ca.: J. Lekkerkerker te Molenaarsgraaf.
Oosterhaule en Scharsterbrug: IJ. Alkema te Lemelerveld.
Ouderkerk a. d. IJssel: I. Kievit te Baarn.
Sellingen: Chr. de Buis te Ten Boer.
Terborne: H. de Zwart te Wirdum.
Tinallinge (Gr.): G. Stoel te Vriescheloo.
Waarder ca. (toez.): F. van Asch te Randwijk.

Aangenomen naar:

Sappemeer: J. Nijenhuis Ockhuizen te Tilburg.

Bedankt voor:

Den Bommel: J. Lekkerkerker te Molenaarsgraaf.
Bussum (toez.): Dr G. P. van Itterzon te Alblasserdam.
Gouderak: A. van Willigen te 's-Grevelduin-Capelle.
Papendrecht: J. E. Klomp te Ede.
Pijnacker: G. Gerbrandy te Nieuw Vennepe.
Renesse: J. A. Swart te Kimsward.

Afscheid van:

Arnhem: E. van Asch. Tekst: 1 Petr. 5:10 en 11.
Baarland: H. v. d. Loos. Tekst: Ef. 5:1 en 2.
Farmsum: J. Rijpma. Tekst: Hebr. 13:8.

Intrede te:

Amsterdam (voor de Stads-Evangelisatie): H. M. Sasse. Tekst:
Luc. 17:21b.
Gorssel: J. H. C. Kamsteeg. Tekst: Luc. 18:31a.
's-Gravenhage: A. J. Wormgoor. Tekst: Handel. 9:15b en 16.
Klundert: J. F. Lijzen. Tekst: 1 Cor. 1:23 en 24.
Den Burg (Texel): Cand. F. Visser. Tekst: Joh. 13:12 (slot).